

Villiyrtti- ja sienituotteiden myynnissä huomioitavaa

Mahdollisuuksia jatkojalostukseen -hanke, Anu Lavola, Itä-Suomen yliopisto

Luonnosta kerätyistä yrteistä ja sienistä valmistettujen tuotteiden myynnissä on elintarvikelain säädösten puitteissa otettava huomioon mm. seuraavat seikat:

- Teetkö tuotteen itse keräämistä yrteistä/sienistä vai muilta hankituista
- Onko käytetyt yrtit/sienet yleisesti elintarvikekäytössä hyväksytyjä
- Käsitteletkö yrtit/sienet perinteisiksi kuvatuin menetelmin vai käytätkö tuotteen tekemiseen muunlaista jatkojalostusmenetelmää
- Miten tuote on tarkoitus pakata
- Minne/miten tuote on tarkoitus myydä

Näistä kaikista asioista riippuu, tarvitsetko erillisen elintarvikeviranomaisen hyväksynnän tuotteiden valmistamiseksi, mitä tietoja tuotteesta on annettava ostajalle/kuluttajalle ja millaiset pakkausmerkinnät tai muut tiedot tuotteesta on myytäessä annettava.

Luonnonyrttien keräämiseen ja käsittelyyn liittyy omat lainsäädäntönsä. Poimija voi itse käsitellä tuotteitaan perinteisin menetelmin (murskaus, pakastus, kuivaus, ryöppäys, suolaus) ilman kirjallista ilmoitusta toiminnasta elintarvikeviranomaiselle, mutta jonkun muun kuin poimijan käsitellessä keräystuotteita ilmoitus on tehtävä. Myös poimijan on tehtävä ilmoitus toiminnastaan viranomaiselle, jos hän jatkojalostaa tuotteita muuten kuin edellä mainituin menetelmin.

Kaupattaessa luonnonyrttejä ja sieniä tai niistä valmistettuja elintarvikkeita on varmistettava, ettei kyseisiä yrttejä tai sieniä lueta uuselintarvikkeiksi ja ettei ne ole myrkyllisiä. Jos yrttiä tai sientä ei tiedetä perinteisesti käytetyn ravinnoksi, niiden myynnille ja käytölle elintarvikkeessa vaaditaan viranomaisen erillinen hyväksyntä, ns. uuselintarvikelupa. Monet luonnon yrteistä eivät ole elintarvikkeena sallittuja, mutta niitä voi käyttää pieniä määriä mausteena.

Pakkausmerkinnät on tehtävä aina elintarvikkeisiin, jotka luovutetaan valmiiksi pakattuina kuluttajalle tai suurtaloudelle. Pakkausmerkinnöissä tuotteesta annettavat tiedot ovat tarkoin säädettyjä. Keskeisimpiä tietoja ovat tuotteen sisällöstä kertovat ainesosaluettelo ja ravintoarvotaulukko. Useammasta aineksestä koostuvasta tuotteesta ilmoitetaan kaikki sen sisältämät ainesosat ja niiden määrät prosentteina kokonaismäärästä. Kuitenkin kasvis-, mauste- ja yrttisekoituksissa, joissa mikään ainesosa ei painoltaan ole olennaisesti

Mahdollisuuksia jatkojalostukseen -hanke
1.6.2017-31.10.2019

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU 2020

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

BUSINESS
JOENSUU

2.4.2019

määrävissä asemassa, ei ainesosien määrää tarvitse erikseen ilmoittaa. Ja jos ainesosaa käytetään pieninä määrinä maustamiseen, sen määrää ei tarvitse ilmoittaa.

Pakkaamattomia ja yksittäispakkauksiin pakattuja elintarvikkeita koskevat eri säännöt mitä tietoja tuotteesta pitää luovuttaessa ilmoittaa ja miten merkinnät on tehtävä.

Pakkausmerkintöjä ei aina tarvitse tehdä, esim. jos tuote on irtomyynnissä, mutta tällöinkin tietyt tiedot tuotteesta on esitettävä tarvittaessa. Jos tuote toimitetaan myymälän kautta myytäväksi ns. tukkupakkauksina, tai se toimitetaan suurtalouteen (kuten ravintolat) missä sitä prosessoidaan, voidaan tuotteen merkintätiedot antaa pelkästään asiakirjoissa. Internetin kautta etämyynnissä olevasta pakatusta tuotteesta on ilmoitettava lähes samat pakolliset elintarviketiedot kuin tavanomaisessa myynnissäkin, ja tuotteen tiedot on myös esitettävä etämyyntiin liittyvän aineiston yhteydessä.

Lisätietoja luonnon keräilytuotteisiin liittyvästä viranomaisohjeistuksesta löytyy Mahdollisuuksia jatkojalostukseen –hankkeen selvityksistä **Luonnonyrttien keruun lainsäädännöstä** ja **Luonnonvaraisten keräilytuotteiden valmistus-, pakkaus- ja myyntitoimenpiteistä**. <http://pkky-wp.pkky.fi/luonnostatuotteeksi/selvitykset/>

